



Valsts augu aizsardzības
dienests

Iegūstot EPPO stipendiju, VAAD Nacionālās fitosanitārās laboratorijas eksperte četrus mēnešus pilnveido zināšanas laboratorijā Beļģijā

Publicēts pirms vairāk nekā 1 gada

Publicēts: 14.06.2024.



[Eiropas un Vidusjūras Augu aizsardzības organizācija](#) (EPPO), lai iemūžinātu pāragri mūžībā aizgājušā augu veselības eksperta Jensa-Georga Ungera piemiņu un veicinātu jauno speciālistu starptautisko sadarbību augu veselības jomā, kopš 2021. gada konkursa kārtībā pasniedz stipendiju 2 – 6 mēnešu darba pieredzei citā valstī vai organizācijā, izmantojot norīkojumu.

Valsts augu aizsardzības dienests (VAAD) lepojas, ka 2024. gadā stipendiju un iespēju četrus mēnešus pilnveidot savas profesionālās spējas zinātniskajā institūtā ILVO (*Flanders Research Institute for Agriculture, Fisheries and Food*) Merelbekē (Beļģija) ir [ieguvusi VAAD Nacionālās fitosanitārās laboratorijas eksperte Laura Celma](#). ILVO laboratorija, kurā Laura Celma šobrīd strādā, ir Eiropas references laboratorija bakterioloģijā. Tur Laura šobrīd savu darbu veic divos zinātniskos projektos.

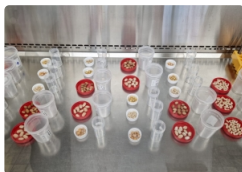
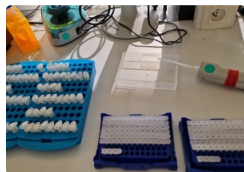
Viena no projektiem ("Towards an alternative and well-founded control of *Pseudomonas* infections in cherry and pea") mērķis ir iegūt datus par *Pseudomonas syringae* pv. *syringae* (Pss) un *P.s.* pv. *morsprunorum* (Psm) izplatību ķiršu un abeļu dārzeņos, noskaidrot, kā šo baktēriju izplatību ietekmē klimatiskie apstākļi, slimības simptomu attīstību inficētajos kokos u.tml. Informācija nepieciešama, lai nākotnē varētu izveidot efektīvas infekcijas apkarošanas metodes.

Šajā projektā L. Celma paraugu ievākšanas procesā augļu dārzeņos sagatavo tos molekulārajām un bakterioloģiskajām analīzēm, veic bakterioloģiskos uzsējumus. Gadījumos, ja tiek konstatēta kāda kolonija, kura morfoloģiski atbilst Pss vai Psm, sagatavo to sekvencēšanas analīzēm.

Otrs darbības virziens Laurai šobrīd ir projekta "*Curtobacterium flaccumfaciens* pv. *flaccumfaciens* shows up in the growing grain legume sector – a real threat?" otrā posma aktivitātēs – piemērotu molekulārās diagnostikas metožu izveidošana patogēna konstatēšanai un identificēšanai. Laura veic dažāda veida paraugu sagatavošanu, dažāda veida pupiņu mākslīgu inficēšanu ar patogēnu, veic novērojumus un apkopj inficētos augus siltumnīcā, veic DNS ekstrakcijas un qPCR analīzes. Patogēna noteikšanas metode un validācijas dati tiks iekļauti arī ERL izstrādātajā EPPO diagnostikas protokolā.

Pavisam drīz L. Celmai sāksies darbi projektā "*Preparing for the introduction of exotic strains of the Ralstonia solanacearum species complex (i.e. of Ralstonia pseudosolanacearum and Ralstonia solanacearum) – valorisation of culture collections and validation of diagnostics and methods for epidemiological surveillance*", kurā ILVO pētnieki sadarībā ar EUPHRESO strādās pie "tropisko" sugu *Ralstonia pseudosolanacearum* un *R. solanacearum* diagnostikas metožu uzlabošanas, patoloģijas un epidemioloģijas pētniecības, kā arī centīsies izziņāt šo divu celmu ģenētisko daudzveidību, populāciju struktūru un evolūcijas dinamiku. "Lai arī es varētu piedalīties šajā projektā, esmu sākusi apgūt komandrinu rakstīšanu Linux vidē. Vēlāk sekos arī padziļinātākas apmācības bioinformātikā un MALDI-TOF analīžu veikšanā", norāda L. Celma.

☞ "Vienmēr eksperimentu plānošanā un rezultātu analīzē tiek jautāts arī mans viedoklis, tiek uzklautas manas domas. Dalos pieredzē, kura iegūta, strādājot VAAD Nacionālajā fitosanitārajā laboratorijā. Tā kā šobrīd nematoloģijas nodaļa saņem daudz paraugu, kad vien iespējams dodos palīdzēt arī šīs jomas ekspertiem, gūstot ieskatu arī ar šo jomu saistītajās aktualitātes. ILVO iegūtās zināšanas un prasmes man noderēs tālākā karjeras attīstībā un Nacionālās fitosanitārās laboratorijas darba optimizēšanā un pilnveidošanā", stāsta mūsu eksperte.



EPPO ir starptautiska organizācija, kas atbild par sadarbību un saskaņotu darbību augu aizsardzības jomā Eiropas un Vidusjūras reģionā. Saskaņā ar Starptautisko augu aizsardzības konvenciju (IPPC, IX pants) EPPO ir Eiropas un Vidusjūras reģiona reģionālā augu aizsardzības organizācija. EPPO izveidota 1951. gadā un šobrīd tajā ir 52 dalībvalstis.

[Stipendija](#) paredzēta augu veselības speciālistiem, kas strādā augu veselības jomā savas karjeras sākuma vai vidējā posmā. Stipendijas mērķis ir palielināt augu veselības speciālista pieredzi, paplašinot starptautisko sadarbību, kas ir vērtīgi gan ekspertam, gan tā darba devējam. Speciālists paaugstinās savas spējas no nacionālā viedokļa sniegt ieguldījumu starptautiskajās diskusijās un spēš labāk izprast un izskaidrot starptautisko lēmumu nacionālās sekas. Tas veicinās nacionālā konteksta labāku integrāciju starptautiskajā kontekstā un otrādi.

Saistītas tēmas

[Jaunumi](#) [starptautiski](#)

<https://www.vaad.gov.lv/lv/jaunums/iegustot-eppo-stipendiju-vaad-nacionalas-fitosanitaras-laboratorijas-eksperte-cetrus-menusus-pilnveido-zinasanas-laboratorija-belgija>